

der sidde her og deeltage i Lovgivningen, og nu er det jo soleklart, at Folkethinget maatte baade glemme sig selv og glemme Grundloven, hvis det skulde medvirke til nogen Lov, der gjorde den allerfimpleste Borgerrættighed, den at stifte Ægteffab og at opdrage sine Børn i Fred, gjorde den afhængig af nogenformelt Troesbekjendelses eller nogetsomhelst Troesfamsunds Kirkeskifte, og fremdeles maatte dette samme Folkething i det mindste glemme sin Forpligtelse til at holde Grundloven, og glemme sit Kald til at sætte den i Kraft, dersom det ikke skulde gjøre Sit til, at alle danske Borgere kom til at nyde den borgerlige Frihed, som Grundloven hjemler, altsaa havde Afgang til alle borgerlige og politiske Rettigheder uden Spørgsmaal om deres Troesbekjendelse. Naar man derfor har anket over, og mere end anket over, naar selv Præster og Professorer have bebrejdet os, at Folkethinget fremmede et saadant Forslag om borgerlig Troesfrihed, og, som vi Alle vide, om intet andet, og at dette Forslag fandt Understøttelse i Thinget, naar man har anket over, da har man jo i Grunden kun anket over, at der er et saadant Folkething i Danmark (Hør!), et saadant Folkething, som vælges uden alle kirkelige Hensyn (Hør!), da har man kun anket derover og over, at vi have en Grundlov, som vi have den (Hør!), en Grundlov, som frigjør Borgerskabet fra alle kirkelige Hensyn, og naar man fandt, at dette Folkething og denne Grundlov — (Spændet: Maa jeg bede om Ordet.) vare ligesaa ufolkelige, som ukirkelige, da skulde man jo andrage paa en Omskiftelse af Grundloven, istedetfor at anlage Folkethinget, fordi det gjorde hvad der var dets Skyldighed, fordi det fremmede et Lovforslag, der aabenbart udspringer af Grundloven, og er vel efter dens Grundsaetninger vel betænkt. Vilde man imidlertid sige, naar nu dog Folket tilligemed Regeringen ønsker, at deres eget Kirkesamfund, den saakaldte Folkekirke, skal vedblive at være en Ewangsindretning for alle dem, der ville være Medlemmer af den, hvem turde da vel forhindre Folket deri? og stete derved ogsaa noget aabenbart Brud paa den Frihed, som Grundloven hjemler os alle, da maatte jeg for det første bemærke, at naar man har paastaet,

at det Lovforslag om borgerlig Troesfrihed, som min meget ærede og lovsfaste Ven har indbragt, gjorde Indgreb i Folkekirkenes Frihed, da er det jo en Paastand, der er blottet for al mulig Grund (Hør!); thi dette Forslag stiller ligesaa vel paa at frigjøre alle Kirkesamfund for borgerlig Indgreb, som det stiller paa at frigjøre det borgerlige Æffab for alle kirkelige Indgreb (Hør!), ja det er jo aabenbart, at kun et Lovforslag i samme Aand kan sætte Folkekirken i Frihed. See vi saaledes paa Barmodaaben, da maa vi vel vide, og i det ringeste maa jo da alle Præster vide det, at Barmodaaben er saa langt fra at være en kristelig Grundlov (Hør!), at meget mere dens Retmæssighed, dens kristelige Tillideligthed er et af de allerfineste theologiske Spørgsmaal. Dersom altsaa Folkekirken er kristelig oplyst, maa den aabenbart ønske, at gjøre Barmodaaben til en fri Sag mellem dens Medlemmer; men det kan den jo umuligt, saalænge som Barmodaaben er en borgerlig Ewangsag. Ligeledes, saalænge som Folkekirkenes Wielse skal være en borgerlig Ewangsag, saalænge kan Folkekirken jo umuligt have dens Ære og Anseelse, medmindre Præsterne igjen, ligesom i Bavedømmet, blive Dommere i Ægteffabsager, blive Dommere ved enhver Skilsmisse om, hvorvidt den stemmede med de kristelige Love for Ægteffabet og Wielsen. Men, hvad skulle vi sige, naar Folket alligevel vil have en Ewang, vil selv tvinges til Daab, Brudevielse o. s. v., og vil have, at de skulle være Betingelser for deres borgerlige Rettigheder, selv for deres Ægteffab og deres Børns Opdragelse? Nu vel, siger jeg, dersom det virkelig var saa og kunde blive os vitterligt, at saagodt som hele Folket, der jo virkelig har været indsluttet i vor gamle Statskirke — skjøndt, da det var en tvungen Sag, vi ikke vide, hvormange der frivilligt hørte til den, — dersom, siger jeg, hele Folket udtrykkeligt vedkendte sig, at det vilde ingen borgerlig Frihed have, men at det vilde blive ved at spørge Præsterne om Forlov til at gifte sig og at opdrage sine Børn, nu vel, da er der jo intet Spørgsmaal om, at Folket maatte raade, men da vilde jo ogsaa, mener jeg, Folkethinget, der næsten uden Undtagelse ogsaa er regnet til